

В.Д. Щербак, Національний банк України

СТАН, ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

За прогнозами фахівців розмір світових фінансових активів протягом наступних 15 років зросте у 4-6 разів. При цьому розподіл фінансових активів між регіонами буде залежати тільки від того, наскільки національні фінансові системи зможуть запропонувати учасникам світового фінансового ринку сталий та одночасно динамічний розвиток. В Україні, на нашу думку, за умов зростання середнього віку населення значно зростуть обсяги ринку страхових послуг. При цьому не варто очікувати на помітне зростання ринку споживчого кредитування, тому що цей сегмент ринку банківських послуг України майже досяг свого піку. Зростання конкуренції у банківському секторі та технологічні інновації позначаться на розмірі трансакційних витрат банків, розмір яких може зменшитися на 15-20 % протягом найближчого десятиліття. Варто очікувати, що концентрація банківського капіталу в Україні стане однією з найбільш помітних характеристик розвитку банківської системи. Концентрація банківського капіталу в Україні відбуватиметься за рахунок злиття та поглинання банків. Слід зазначити, що банки, які не братимуть участь у цьому процесі, будуть вимушені сконцентрувати свою увагу лише на окремих видах банківських послуг, зокрема обслуговуванні рахунків клієнтів, підтриманні кореспондентських рахунків з іноземними банками тощо.

На думку автора, при аналізі впливу глобалізаційних процесів на банківську систему України треба враховувати такі фактори:

1. Подальша адаптація банківського законодавства України до законодавства Європейського Союзу.
2. Виконання вимог FATF та Базельського комітету з банківського нагляду щодо ідентифікації клієнтів і запобігання використанню банків для здійснення недобросовісної фінансової практики.
3. Врахування таких форм інтеграції:
 - а) присутність іноземного капіталу у банківській системі України;
 - б) присутність українських банків на території інших держав завдяки створенню філій, дочірніх банків та представництв;
 - в) встановлення та ведення прямих кореспондентських рахунків між українськими банками й закордонними банками для забезпечення зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання і виконання власних функцій;
 - г) членство українських банків у міжнародних банківських організаціях, міжнародних платіжних системах;
 - г) співробітництво на рівні Національного банку України та центральних банків інших країн і міжнародних фінансових організацій.

Перехід до відкритої банківської системи України створює нові можливості для прогресу, але містить серйозну небезпеку. Перебіг процесу глобалізації стає потенційним джерелом ризиків і конфліктів. Проблема полягає в тому, щоб використати позитивний потенціал фінансової глобалізації і звести до мінімуму ризику для національної економіки, пов'язані з нею.

Щербак, В.Д. Стан, проблемні аспекти та перспективи розвитку банківської системи України в умовах глобалізації [Текст] / В.Д. Щербак // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика: зб. тез доп. III Міжнародної науково - практичної конференції (15-16 травня 2008 р.). – Суми: УАБС НБУ, 2008. – С. 173-174.